

Til Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår ref: 15.01.08 r.g.h.

Dato 16.01.08

Høring: Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte fra Statens lånekasse for undervisningsåret 2008-09.

Norges Handikapforbund vil benytte anledningen til å kommentere noen forhold ved Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

Forskriften til utdanningsstøtte er komplisert og omfattende. Forskriften er tydeligvis ikke utformet med tanke på studenter med funksjonsnedsettelse. Studenter med funksjonsnedsettelse som har problemer med å følge normert studieprogresjon diskrimineres. Funksjonshemmede studenter som ikke kan følge normert studieprogresjon straffes økonomisk. Funksjonshemmede har ofte ekstra kostnader i forbindelse med bolig, transport, hjelpemidler og helse, og har ikke de samme muligheter som andre til inntektsbringende arbeid ved siden av studier.

NHF krever at forskriftene endres slik at funksjonshemmede studenter kan studere på like vilkår som andre.

Stortinget har gjennom romertallsvedtak (Anmodningsvedtak nr. 320, St.meld nr.40 (2003 -2004)) pålagt regjeringen å sikre at studiefinansierings ordningen ikke påfører studentene ekstra utgifter som er knyttet til nedsatt funksjonsevne. Dette er det ikke tatt hensyn til i utkast til ny forskrift i det den eksisterende forskriften i stor grad videreføres. Vi viser også til at Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at kvalitetsreformen i høyere utdanning gir kvalitet og lik tilgjengelighet også for studenter med nedsatt funksjonsevne. (Anmodningsvedtak nr 319, St.meld. nr 40 (2003-2004). Funksjonshemmedes organisasjoner har nå i flere år pekt på at dette er en uakseptabel situasjon.

Utdanning generelt og høyere utdanning spesielt har meget stor betydning for at funksjonshemmede skal komme inn på arbeidsmarkedet. Det er derfor særlig viktig at unødvendige hindringer for dette fjernes. Forskrifter og regelverk bør utformes med tanke på at forholdene skal legges best mulig til rette for at utdanning skal kunne påbegynnes og gjennomføres. Mange funksjonshemmede vil være engstelige for å starte på høyere utdanning med de tilskuddsordninger som finnes i dag.

Konsekvensen av den foreslåtte forskriften er at studenter med funksjonsnedsettelse diskrimineres. Dette skjer bl.a. ved:

- Studenter som på grunn av funksjonsnedsettelse må studere ut over normert studietid får ikke stipendiering. Dette innebærer at de får mye større lånekostnader enn andre studenter. Krav: fullstipendiering
- Lånekassen har anledning til å gi lånetilskudd ut over ett års forsinkelse. Dette gjelder søkere med nedsatt funksjonsevne som mottar tilskudd fra folketrygden, (samt søker som får barn i utdanningsperioden og søker som på grunn av sykdom blir forsinket i studiene.)(§9-3) Her må forskriften endres. Her defineres funksjonshemming som; en person som mottar tilskudd fra folketrygden. Dette er ikke holdbart. Mange med funksjonsnedsettelse mottar ikke tilskudd fra folketrygden.
- Det gis i utgangspunktet lån for 8 mnd. i året. Funksjonshemmede har vanligvis ikke de samme mulighetene som andre studenter til å arbeide i sommermånedene. Dette må stipendieres.
- Funksjonshemmede har små muligheter til å arbeide ved siden av studiene, for å spe på inntekter og redusere lånekostnader.
- Funksjonshemmede har ofte ekstrakostnader i forbindelse med bolig, transport, helse osv, som innebærer at kostnadene ved å studere blir høyere enn for andre. Studenter som bor sammen med sine foreldre får ikke omgjort lån til stipend. (§ 26-2) Da det er få tilrettelagte boliger mange steder må funksjonshemmede ofte velge å bo sammen med sine foreldre.
- Funksjonshemmede bruker mye av sin tid og krefter på å administrere sin egen hverdag, i forbindelse med hjemmetjenester, assistanse, transport, hjelpemidler, fysioterapi osv.
- Utdanningen må til vanlig være lagt opp som fulltidsstudium for at en skal motta lånetilskudd. Det kan gis lån ved deltidsstudier, men det gis ikke lån til deltidsstudier dersom det oppstår forsinkelser. (§ 6-2..) Mange funksjonshemmede har ikke mulighet til å gjennomføre et fulltidsstudium. Forskriften må endres.
- Det er mulig å omgjøre lån til stipend ved sykdom (inntil 4 mnd + 2 uker), men forutsetningen er at man er 100% studieufør og ikke kan følge undervisningen. (kap.43)
Funksjonshemmede studenter med progredierende lidelser, kan ofte følge undervisningen noe, men trenger lenger tid for å gjennomføre. Denne retten til omgjøring gjelder heller ikke dersom en er syk ved semesterets start. Forskriften må endres.
- Dersom vi skal sammenligne en uføretrygdet med en som mottar lønn evn. lærlinger eller hvilken som helst person som har inntekt. kan en lærling tjene inn til kr. 113.027,- pr. år uten at den får redusert retten til

stipend fra Lånekassen om man søker om støtte for et helt år. Dersom man velger å søke om støtte for et halvt år pr. kalender år (ett semester pr. kalenderår) kan en lærling tjene 282.568,- pr. kalenderår.

En uføretrygdet kan bare ha inntekt på under 1 x G for å få rett til stipend fra Lånekassen. Forskriften må endres.

NHF ber om at forskriften endres slik at studenter med funksjonsnedsettelse, som på grunn av dette ikke kan følge normal studieprogresjon, ikke kommer ut med mer lån enn andre studenter. (kap. 8.3) NHF krever at lån til studiefinansiering ut over normalt studietid må gjøres om til stipend dersom mer tiden skyldes funksjonsnedsettelse.

NHF mener at studenter som på grunn av sykdom blir forsinket i studiene må få omgjort lån til stipend, dersom det kan dokumenteres at forsinkelsen skyldes sykdommen. Kravene i kapittel 43 bør endres.

NHF ser positivt på at det gis tilskudd til deltidsutdanning. Vi finner det imidlertid urimelig at studenter som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke kan følge normal studieprogresjon blir definert som deltidsstudenter, – og dermed får redusert støtte. Funksjonshemmede studenter som bruker hele sin arbeidsevne på studiene bør få fullfinansiering.

NHF krever at det utformes regler som ikke diskriminerer studenter med funksjonsnedsettelse, men sikrer alle lik rett og lik mulighet til høyere utdanning.

Vennlig hilsen
Norges Handikapforbund

Eilin Reinaas /sign
Forbundsleder.

Lars Ødegård
Generalsekretær.